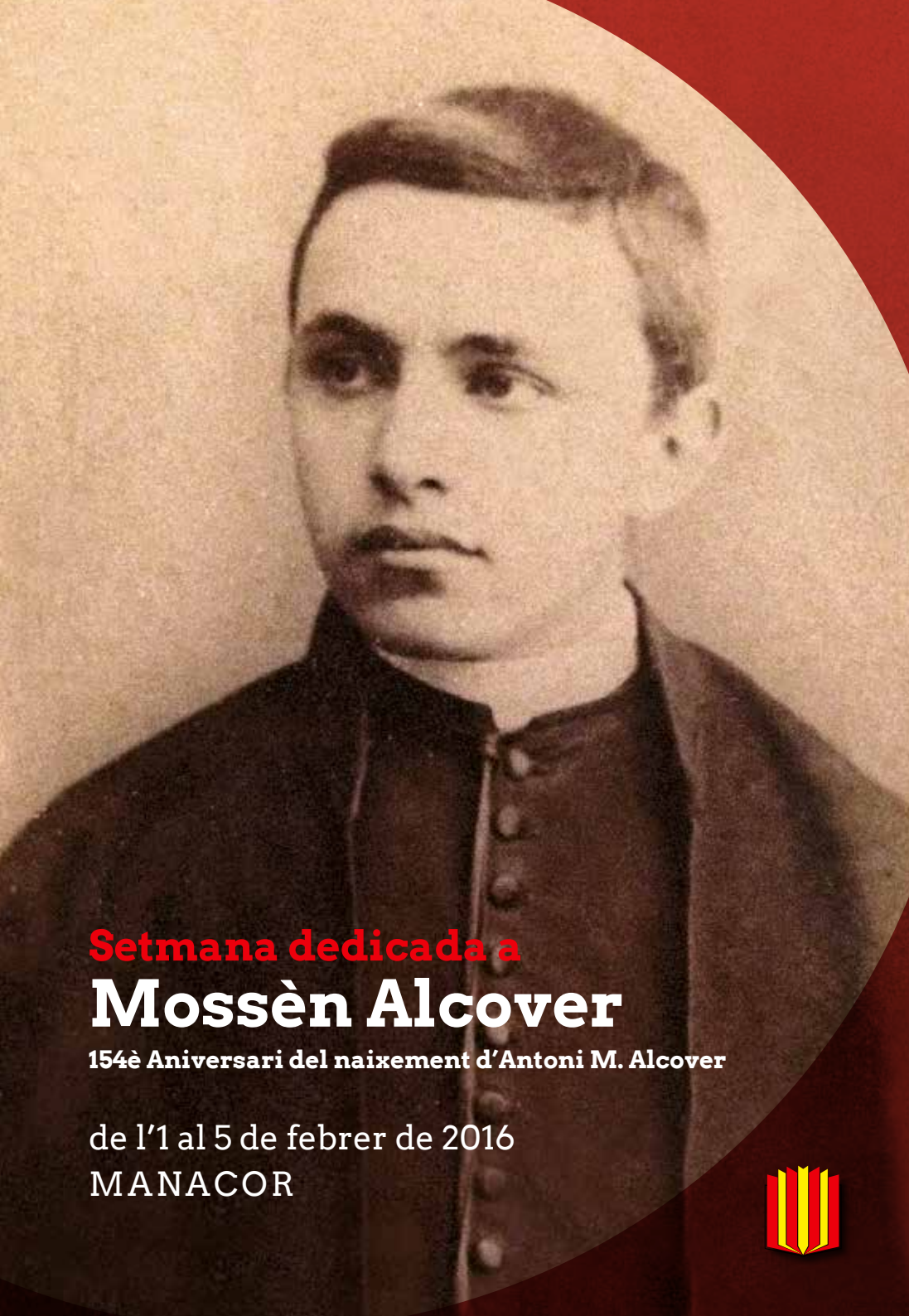

Setmana dedicada a
Mossèn Alcover

154è Aniversari del naixement d'Antoni M. Alcover

de l'1 al 5 de febrer de 2016

MANACOR

Tres al·lotes fines

Això era un rei que tenia tres fies, garrides de tot, però encara molt més fines i delicades que no garrides.

Un dia el rei treu sa major a passejar per dins un grandió jardí que tenien, tot ple de rosers florits i, d'alts que eren, s'hi passejaven per davall.

Passeja qui te passeja, clic, cau una fulla d'una rosa dalt es cap de sa fia del rei.

- Ai! -va dir ella tot d'una-. Ai dic!

I cau tan llarga com era, esmortida en terra.

Li miren què tenia i li troben un grandió trenc an es cap. L'hi havia fet sa fulla de sa rosa amb sa força que duia com queia.

Figurau-vos si l'hi havia de tenir, fina, a sa closca d'es cap, aquella al·lota!

Sobretot, li embenaren es trenc i la se carregaren un parell i cap a colgar-la! En va tenir per molt de temps, i ja no va esser pus la que era primer.

- Sobretot! -va dir el rei-. Ell ja en tenim una de tudada! A on mos havien de sortir tan fines aqueixes al·lotes! Ja mos aniria bé que no ho fossen tant!

D'es cap d'un parell de dies, sa fia segona se desperta un dematí amb un mal ben fort que li feia s'esquena; no hi tenia conhort.

Una dama la hi mira, i li troba un grandiosa inflor.

Què serà estat? Què no serà estat? Ella no en sabia donar clarícies; només sabia dir que li feia molt de mal.

Mira qui mira, ses dames per dins es llit a veure si hi hauria cap macolinoi o cap estellicó de res, i a la fi afinen una rua an es llençol just a s'endret a on tenia s'esquena i li era sortit s'inflor.

Hagueren de cridar es metges, i aquella pobra al·lota en va tenir, d'inflor, per una partida de temps, i ja no va esser pus la que era primer.

- Sobretot -diu el Rei-. Ell ja en tenim dues de tudades! Ja mos hi aniria bé que fossen més comunes aqueixes fies nostres! I ja només mos ne queda una de condreta!

Pensa qui pensa com s'ho faria per salvar sa darrera d'un soscaire, la tanca dins una vidriera amb set jocs de vidres, perquè no li pogués arribar res.

I què me'n direu? Ell un dia justament passa un mosquit per davant aquella vidriera, i amb so vent de ses ales ja ho crec que se costipà aquella al·lota, i ben costipada!

El rei i la reina se pegaven amb so cap per ses parets i se serien tronats a un puat, de veure aquelles tres fies seues tan garrides i tudades totes tres per massa fines.

Quina de totes tres ho era més?

A veure qui ho endevina!

Antoni M. Alcover.
Rondalles Mallorquines d'en Jordi des Racó, tom VI.
Il·lustracions de Lluís Vecina Rufiandis

Antoni M. Alcover

Antoni M. Alcover i Sureda va néixer dia 2 de febrer de 1862, a les cases de Santa Cirga, al terme de Manacor, quart fill d'una família de conradors. Visqué els primers anys de vida seguint els costums de la tradició rural mallorquina, en un ambient típicament pagès i molt religiós. Als 15 anys, va decidir ingressar al Seminari Diocesà per tal de fer els estudis eclesiàstics i va partir a Ciutat.

De tot d'una destacà per la seva capacitat d'escriure i, a més, sempre va ser molt feiner.

L'esperit infatigable d'Alcover s'evidencia en la seva tasca com a filòleg, folklorista, arquitecte, periodista, pintor, eclesiàstic, historiador, investigador i promotor cultural. El 1880, Alcover va publicar a *L'Ignorància* la primera rondalla, "Es jai de sa barraqueta", signada amb el pseudònim *Jordi des Racó*. L'any 1896 va aparèixer el primer volum de l'*Aplec de rondalles mallorquines d'en Jordi des Racó*. Certament, Antoni M. Alcover és un dels principals folkloristes europeus, al costat de Charles Perrault, els germans Grimm o Aleksandr Afanàsiev.

A més, va col·laborar a les principals publicacions periòdiques del moment, per a les quals escriví centenars de pàgines sobre temes religiosos i històrics i, ben sovint, polèmics. Altrament, viatjà per Europa per formar-se en filologia amb l'objectiu de dur a terme un gran diccionari de la llengua catalana. De fet, va destacar per la gran capacitat de convocatòria, en tant que va implicar milers de col·laboradors en el projecte del *Diccionari Català-Valencià-Balear*.

Així mateix, promogué el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana que se celebrà el 1906 a Barcelona, i el 1911 fou nomenat el primer president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. A més, fou canonge i vicari general de la Diòcesi de Mallorca. Mossèn Alcover va morir el 8 de gener de 1932, a Palma, i posteriorment fou traslladat a Manacor, on reposa.

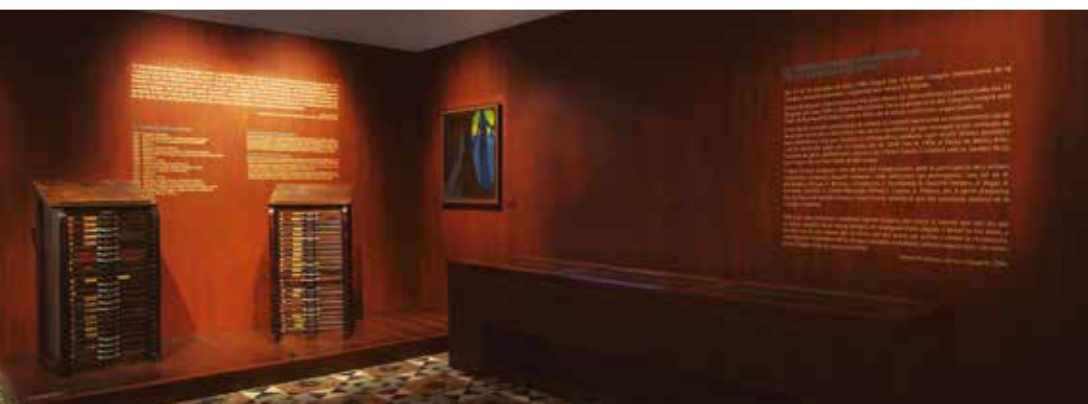
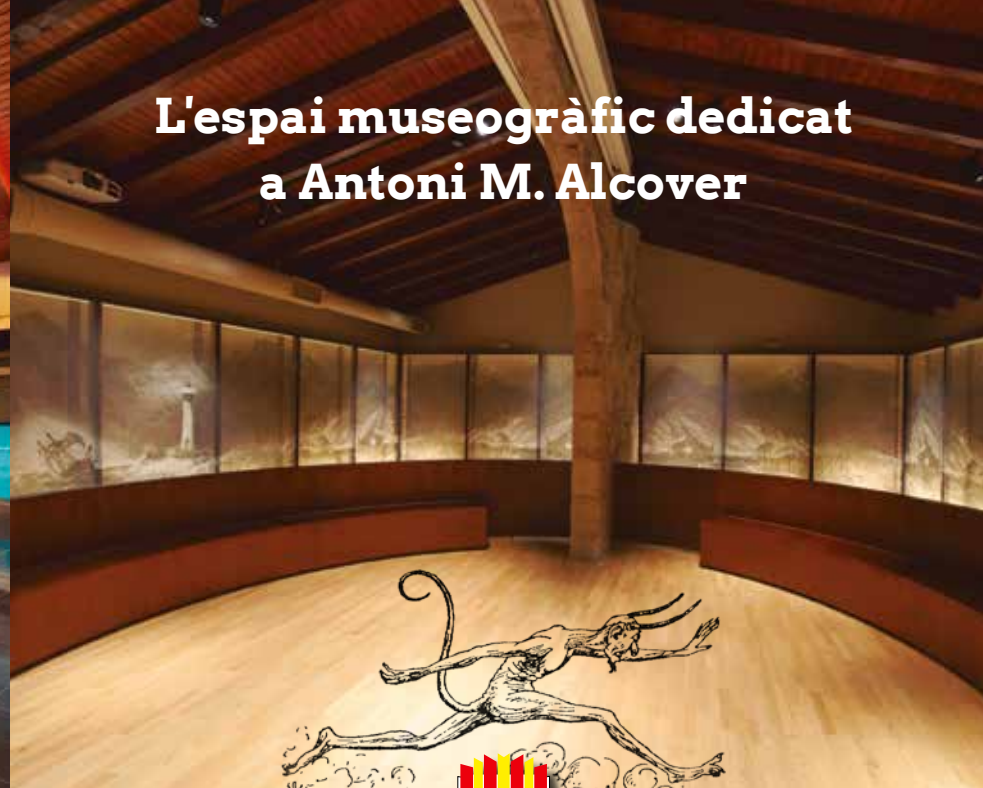
La Institució Pública Antoni M. Alcover

La Institució Pública Antoni M. Alcover es fundà l'any 1999, quan l'Ajuntament de Manacor acordà crear una entitat pública amb el nom del seu il·lustre conciutadà Antoni M. Alcover, per retre-li homenatge i per vetllar el seu record. Representa una manifestació d'estima cap a la nostra terra i cultura, de la qual Antoni M. Alcover n'ha esdevingut un símbol cabdal.

La Institució desenvolupa dues línies de treball paral·leles. D'una banda, una línia científica que pretén oferir un espai per a l'estudi filològic i l'alcoverisme, principalment a través de la Biblioteca Monogràfica, que posa a l'abast dels investigadors llibres i materials relacionats amb Antoni M. Alcover i les rondalles, i del Premi Ciutat de Manacor d'Assaig Antoni M. Alcover. D'altra banda, una línia divulgativa que vol acostar al gran públic la figura de Mossèn Alcover, sobretot per mitjà del l'espai museogràfic i d'una intensa activitat cultural.

L'espai museogràfic dedicat a Antoni M. Alcover

L'espai museogràfic dedicat a Antoni M. Alcover va obrir les portes el 2 de febrer del 2014, coincidint amb la commemoració del 152è aniversari del naixement de Mossèn Alcover. S'emplaça a la seu de la Institució Pública Antoni M. Alcover i s'ha adaptat al magnífic casal manacorí de mitjan segle XIX, can Socorrat, que es troba perfectament restaurat. L'espai museogràfic es distribueix en dues àrees: la primera es dedica a la trajectòria vital d'Alcover, que és indestruïble del *Diccionari Català-Valencià-Balear*; la segona s'inspira en el món fantàstic i captivador de les rondalles transmeses de generació en generació que Alcover va escriure fins a reunir-ne més de quatre-centes.

Visites concertades:

662 320 444 · institucioalcover@gmail.com

C. del Pare Andreu Fernández, 12 · 07500 Manacor

Dilluns, 1 de febrer a les 11 h
IES Mossèn Alcover

Acte institucional d'obertura de la Setmana:

Inauguració del monòlit dedicat a la figura d'Antoni M. Alcover i de la placa commemorativa del 40è aniversari de l'Institut Mossèn Alcover, sobre la pedra cedida per la família Alcover en la seva memòria

Inicialem la Setmana Alcover 2016 a l'Institut Mossèn Alcover perquè se celebren 40 anys de la seva inauguració amb el nom del nostre filòleg i canonge. L'Institut Mossèn Alcover ha preparat una sèrie d'actes commemoratius d'aquesta efemèride que es duran a terme al llarg del curs 2015-2016.

Un dels elements més simbòlics d'aquesta fita és una pedra de grans dimensions que la família d'Antoni M. Alcover regalà a l'Institut en el moment de la inauguració i que està situada a la part dreta, a l'entrada de l'edifici. El centre ha elaborat una placa commemorativa.

fotografies: Bel Riera

La Institució Pública Antoni M. Alcover s'ha volgut sumar a aquests actes amb un petit monòlit que informará sobre la figura d'Antoni M. Alcover per recordar, tant a la comunitat educativa com als visitants, qui era la persona que dona nom al centre i quins són els seus mèrits. L'acte tindrà lloc dilluns, 1 de febrer, a les 11h del matí, davant la mateixa pedra i comptarem amb l'acompanyament de les autoritats municipals i educatives i amb una representació de la família de Mossèn Alcover, de professorat i alumnat del centre.

El departament de música de l'Institut amenitzarà l'acte amb una actuació musical.

Dilluns, 1 de febrer a les 20 h
Institució Pública Antoni M. Alcover

Presentació del llibre:

Cinc rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover català-alemany

Traducció de Hartmut Botsmann
Presentació a càrrec de Manel Santana Morro

Cinc rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover català-alemany és la traducció de cinc rondalles mallorquines publicades en l'aplec d'Antoni M. Alcover. La presentació d'aquesta nova traducció, que ha anat a càrrec de Hartmut Botsmann, ha estat editat per la Institució Pública Antoni M. Alcover, amb la col·laboració de la delegació de turisme de l'Ajuntament de Manacor. Segueix la línia de treball de la Institució amb les rondalles traduïdes prèviament al rus (2011), romanès (2011), txec (2011) i anglès (2012). El llibre presenta cinc rondalles en doble versió, catalana i alemanya, degudament il·lustrades amb l'aportació de cinc artistes de reconegut prestigi (Francesc Barceló, Sebastià Riera, Pere Pasqual, Joan Brunet i Antoni Galmés). La introducció i l'adaptació de la versió catalana ha anat a càrrec de M. Magdalena Gelabert.

Hartmut Botsmann va néixer a Heide, Holstein, el 1958. Professor d'alemany a l'EOI i a l'educació secundària, amb plaça a l'IES Mossèn Alcover de Manacor. Es llicencià en Ciències de l'Educació i Història l'any 1988 a la Universitat d'Hamburg, RFA. Comprèn la docència com un projecte intercultural i coordinà alguns projectes de cooperació internacional. És traductor de nombroses obres del món de l'art i de la cultura. Des de fa dècades, viu i treballa al Llevant mallorquí i es declara defensor de la llengua catalana.

La traducció de les rondalles a l'alemany va en la línia de la internacionalització de la literatura popular mallorquina, és a dir, respon a l'objectiu de fer arribar la figura d'Antoni M. Alcover i les expressions de la nostra cultura a un lector internacional. Hartmut Botsmann, gràcies al seu coneixement i estima envers la llengua i la cultura catalanes, n'ha fet una traducció acurada i que respecta l'expressivitat i la riquesa lingüística que caracteritza i fa úniques les rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover.

Dimarts, 2 de febrer a les 17.30 h
 Passeig de Na Camel·la, davant l'obelisc
 dedicat a Antoni M. Alcover

Ofrena floral institucional a l'obelisc dedicat a Mossèn Alcover

Coordinada per la Comissió de música i la Comissió de festes de l'Associació d'Amics de la Institució Pública Antoni M. Alcover

Dia 30 de maig de 2015 es va inaugurar l'obelisc dedicat a Mn. Alcover, al passeig d'Antoni Maura. Aquest projecte significà la recuperació del monument dedicat al Fill Il·lustre de la Ciutat, Antoni M. Alcover, que fou inaugurat el 1963 per iniciativa de Llorenç Femenies, aleshores president de la Comissió de Cultura i primer tinent de batle. L'obelisc va ser dissenyat per l'arquitecte municipal Josep d'Olesa, i es va emplaçar al centre de la Plaça de Jordi Caldentey (actualment, Plaça de na Camel·la), al començament de l'Avinguda d'Antoni Maura. Trenta-sis anys més tard, el 1999, el monument va ser abatut, per exigències del projecte de remodelació del passeig, que incloïa la construcció d'aparcaments subterranis.

La reconstrucció de la peça es va fer amb el que es va conservar de l'antic obelisc, i no hagués estat possible sense anys de gestions i demandes reiterades tant per part de particulars i alcoveristes com de la Junta Rectora de la Institució Antoni M. Alcover, que anhelaven veure reconstruït aquest merescut homenatge a la figura de Mn. Alcover.

L'ofrena floral institucional, encapçalada per l'Ajuntament de Manacor, la Institució Pública Antoni M. Alcover i l'Associació d'Amics de la Institució Pública Antoni M. Alcover, es durà a terme dia 2 de febrer, tot commemorant el naixement d'Antoni M. Alcover. Es recupera així la tradició de retre homenatge a Mn. Alcover amb ofrenes florals, com durant tants anys varen fer els escolars a l'antic obelisc.

L'acte comptarà amb l'actuació musical de la Coral de Fartàritx i la Coral infantil de l'Escola Municipal de Música i Dansa de Manacor, dirigida per Carme Sánchez.

Dimecres, 3 de febrer a les 20 h
 Institució Pública Antoni M. Alcover

Conferència *Rondalles Mallorquines i Mites grecs* a càrrec d'Antònia Soler, Doctora en Filologia Clàssica

Antònia Soler i Nicolau (Manacor 1971) és doctora en Filologia Clàssica per la Universitat Autònoma de Barcelona. En l'àmbit de la docència compagina la seva tasca de professora de secundària amb l'ensenyament universitari a la UNED. Pel que fa a la investigació ha conreat especialment els camps de l'epigrafia tant directa com la de transmissió manuscrita, i a la mitologia i mitografia. Referent al primer cal destacar la seva elaboració i publicació del catàleg epigràfic de la col·lecció Despuig, actualment ubicada al Museu del Castell de Bellver, dins la col·lecció de monografies del Museu d'Història de la Ciutat el desembre de 2011. Dins el camp de la mitologia, la seva tasca cabdal fins ara ha estat la traducció, acompanyada d'una edició crítica i comentari filològic, de les *Fàules* d'Higí, traduïdes per ella per primera vegada al català, publicada en dos volums a l'abril de 2011 per la Fundació Bernat Metge (Barcelona). En tant que filòloga ha cultivat també la traducció del grec al català i té publicades les tragèdies d'Eurípides *Hèlena* i *Ifigènia a Àulide* i de la comèdia *Plutos* d'Aristòfanes. En aquests moments té en premsa les *Vides Paral·leles d'Alexandre Magne i Cèsar* i les de *Demetri i Marc Antoni* a RBA editors.

També ha participat en nombrosos simposis i congressos internacionals per exposar els seus treballs sobre epigrafia o mitologia. Ha estat membre de distints projectes d'investigació, i ha fet estades a nombroses universitats nacionals i estrangeres (al Warburg Institute de Londres, a la Universitat de La Sapienza de Roma), ha treballat amb manuscrits a prestigioses biblioteques com la Biblioteca Apostòlica Vaticana, la British Library o la Bayerische Staatsbibliothek de Múnic, entre d'altres.

En aquesta conferència, proposa parlar i reflexionar sobre les concomitàncies entre la mitologia grega i les rondalles mallorquines, expressions, totes dues, al cap i a la fi, de la cultura i el folklore del poble. Exposarà, doncs, el fruit de les seves investigacions en la conferència "Rondalles mallorquines i mites grecs".

Dijous, 4 de febrer a les 17.30 h
Institució Pública Antoni M. Alcover

Taller d'instruments tradicionals: castanyetes

a cura d'Agnès Oliver Rosselló

**Coordinació a càrrec de Bàrbara Duran, de l'Associació
d'Amics de la Institució Pública Antoni M. Alcover**

A gnès Oliver presentarà un taller de castanyetes, obert a qualsevol públic. L'objectiu del curs és donar a conèixer un instrument tradicional de percussió molt característic de la música de ball de les Illes Balears. El seu so indeterminat, de fusta, porta el ritme en els balls populars de les illes. Les castanyetes, les xeremies, el guitaró o el flabiol són instruments musicals imprescindibles en els cants i balls populars mallorquins, on predomina la percussió sobre el melòdic.

Es tracta d'un instrument d'origen molt antic i, en part, desconegut, estès per tot l'àmbit mediterrani. Poden ser de fusta, vori o metall, tradicionalment elaborades de manera artesanal, i produeixen un so sec i fort que serveix per acompanyar les danses populars. Són els mateixos ballarins els que toquen les castanyetes mentre ballen. A l'àmbit català, les castanyetes es fabriquen amb fusta.

Les castanyetes són un instrument arrelat en la tradició de les Illes Balears, que podem resseguir també en les rondalles mallorquines i fins i tot en les expressions populars com ara «Més xalest que unes castanyetes», «Dir es floc amb ses castanyoles» o «Fer sa mitja castanyola». El taller enllaça amb els interessos d'Antoni M. Alcover, en la seva faceta d'amant i estudiós de les tradicions i de tots els elements característics del folklore català. Les danses populars mallorquines i els instruments que les acompanyen són també una mostra de l'expressió del poble mallorquí i les seves característiques intrínseques.

Es prega als assistents que duguin castanyetes.

XII MARATÓ DE RONDALLES

Institució Pública
Antoni M. Alcover

Setmana de Mossèn Alcover

Dies 4 i 5 de febrer

Lloc: Institució Pública Antoni M. Alcover

Totes les sessions són obertes a tothom, de 0 a 100 anys!

XII MARATÓ DE RONDALLES

Lloc:

Institució Pública
Antoni M. Alcover

Lloc:

Institució Pública
Antoni M. Alcover

Dijous, 4 de febrer

SESSIONS MATÍ

Hora	Assistents	Contador	Rondalla
9.30 h 10.30 h	Educació infantil: CC La Salle CEIP Moli d'En Xema CEIP Simó Ballester	Guillem Sansó	Les rondalles em fan créixer
11.00 h 12.00 h	Educació Primària: CC Sant Francesc CC Sant Vicenç de Paül CP Es Canyar CEIP Moli d'En Xema	Grup Contarelles	N'Alcover i les tres penyores. Antoni M. Alcover, una vida de rondalla

Dijous, 4 de febrer (aquesta sessió es farà a la Biblioteca de Porto Cristo)

12.30 h	Educació infantil: CEIP Mitjà de Mar CEIP Ses Comes CEIP Talaiot	Guillem Sansó	Les rondalles em fan créixer
---------	--	---------------	-------------------------------------

Divendres, 5 de febrer

Educació Infantil (5 anys)

Hora	Assistents	Contador	Rondalla
9.30 h 10.15 h	CC La Puresa CC Sant Francesc CC Sant Vicenç de Paül CEIP Mestre Pere Garau El Sa Torre	Guillem Sansó	Les rondalles em fan créixer
10.15 h 11.00 h	El Sa Graduada CEIP Jaume Vidal		

Divendres, 5 de febrer

Educació Primària (5è)

Hora	Assistents	Contador	Rondalla
11.15 h 12.30 h	CEIP Mestre Pere Garau CP Simó Ballester CEIP Jaume Vidal	Contarelles	N'Alcover i les tres penyores. Antoni M. Alcover, una vida de rondalla
12.30 h 13.45 h	CEIP Ses Comes CEIP Mitjà de Mar CEIP Talaiot		
15.30 h	CC La Puresa CC La Salle Joan Mesquida i Aproscum		

Divendres, 5 de febrer

SESSIONS HORABAIXA

Hora	Contador	Rondalla
16.30 h	Alumnes de l'IES Mn. Alcover: Biel Riera, Pere Amer, Toni Gelabert, M. Magdalena Vives, Marta Pol i Iara Gual	N'Espardenyeta
17.00 h	Alumnes de l'IES Manacor: Neus Febrer, Carme Ferrer, Anna Tortella, Carles Fabricatori, Juan Lluís Fullana, Said i Toni Bonet	Tres germans pererosos
17.30 h	Elisenda Pipió Gelabert, ceramista i Miquel Àngel Lladó Ribas, poeta i president de l'Associació Homes per la Igualtat - Mallorca	Na Dent d'or
18.00 h	Josep Berga Flaquer estudiant de tercer de primària (8 anys)	En Salom i es batle
18.30 h	Xavier Mesquida Riera metge i nebot de Mossèn Alcover	Es missatget petit
19.00 h	Carles Amengual Vicens metge i xeremier	La flor romanial
19.30 h	Anna i Guida Roig Soler pianistes i Jaume Roig Sastre, veterinari	En Pere de sa xuia
20.00 h	Xavier Gelabert compositor	Un festejador

■ Dilluns 1 de febrer, a les 11 h

IES Mossèn Alcover

Acte institucional d'obertura de la Setmana

inauguració del monòlit dedicat a la figura d'Antoni M. Alcover i de la placa commemorativa del 40è aniversari de l'Institut Mossèn Alcover, sobre la pedra cedida per la família Alcover en la seva memòria

■ Dilluns 1 de febrer, a les 20 h

Institució Pública Antoni M. Alcover

Presentació del llibre: *Cinc rondalles mallorquines d'Antoni M. Alcover català-alemany*

Traducció de Hartmut Botsmann

Presentació a càrrec de Manel Santana Morro

■ Dimarts 2 de febrer, a les 17.30 h

Passeig Na Camel·la

Ofrena floral institucional a l'obelisc de Mossèn Alcover

Coordinada per la Comissió de música i la Comissió de festes de l'Associació d'Amics de la Institució Pública Antoni M. Alcover

Amb l'actuació musical de la Coral de Fartàritx i la Coral infantil de l'Escola Municipal de Música i Dansa de Manacor, dirigida per Carme Sánchez

■ Dimecres 3 de febrer, a les 20 h

Institució Pública Antoni M. Alcover

Conferència *Rondalles Mallorquines i mites grecs*

A càrrec d'Antònia Soler, doctora en Filologia Clàssica

■ Dijous 4 de febrer, a les 9.30 h

Institució Pública Antoni M. Alcover

XII Marató de rondalles (primera part)

■ Dijous 4 de febrer, a les 17.30 h

Institució Pública Antoni M. Alcover

Taller d'instruments tradicionals: castanyetes

a cura d'Agnès Oliver Rosselló

Coordinació a càrrec de Bàrbara Duran, de l'Associació d'Amics de la Institució Pública Antoni M. Alcover

■ Divendres 5 de febrer, de 9 a 21 h

Institució Pública Antoni M. Alcover

XII Marató de rondalles (segona part)

Totes les sessions són obertes a tothom de 0 a 100 anys!

C. del Pare Andreu Fernàndez, 12
07500 Manacor · Mallorca
Telèfon 662 320 444
institucioalcover@gmail.com
www.institucioalcover.org

— Institució Pública —
Antoni M. Alcover

